

L'Albí reedita l'antologia que reivindica la dimensió més literària de la Patum

► El segell berguedà amplia fins a 43 la nòmina d'escriptors referenciats a *La Patum, què és?*

TONI MATA I RIU | MANRESA

El segell berguedà Edicions L'Albí recupera el llibre *La Patum, què és?* amb una tercera edició que revisa i amplia les precedents dels anys 1950 i 1981. L'obra inclou 43 autors i es presentarà en societat el dissabte 18 de juny, en un acte que tindrà lloc a les 6 de la tarda a la biblioteca Ramon Vinyes de Berga.

Jaume Huch és l'editor de L'Albí i el curador d'una antologia que explora la dimensió literària de la festa berguedana, declarada Patrimoni Immaterial de la Humanitat l'any 2005. «El meu avi, Jaume Huch i Guixer, va publicar el llibre l'any 1950. Portava per subtítol *Textos, cants adaptats a la música dels seus ballets i altres versos que ho expliquen* i tenia la voluntat d'aplegar les obres de poetes i lletraferits berguedans que dignificaven la Patum des del punt de vista de la prosa i la poesia», explica Huch.

Trenta-un anys després, Jaume Huch i el seu pare van creure oportú reeditar el llibre de l'avi i van fer-ne una nova tirada, avui dia exhaurida, amb la impremta familiar. Cinc anys després, aquest activista cultural berguedà va fundar Edicions de l'Albí i, coincidint amb el primer quart de segle de vida del segell, es va plantejar «fer-ne una edició facsímil o bé embolicar-me a reestructurar el volum de nou per continuar antologant les peces literàries de qualitat que s'han escrit sobre la Patum».

L'Albí treu al mercat una tercera edició, de 312 pàgines, que amplia «notablement» la precedent, amb pròlegs de Climent Forner i Albert Rumbó, i incorpora un total de 43 autors, 26 poetes i 17 prosistes. «Pel que fa al capítol de balls o salts, són sis poetes més els autors dels diferents cants i de les lletres adaptades a la música», ex-

L'ORIGINAL

► 1950. El llibre va ser editat per Jaume Huch i Guixer i incloïa, sobretot, textos i versos nous adaptats als ballets de la Patum, que recollien la tradició del segle XIX.

plica Huch, que afegeix que «sumant-hi encara els autors de les notes històriques o altres capítols, que són quatre més, el llibre té un total de 53 autors». Des del cèlebre Ramon Vinyes, que es va exiliar a Colòmbia, fins al jove poeta Xavier González-Costa, la Patum ha inspirat escriptors de diverses generacions.

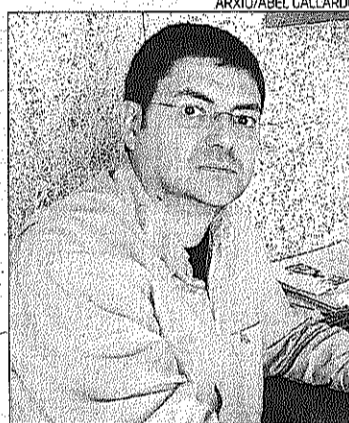
Jordi Cussà, un dels escriptors més remarcables del panorama literari de la comarca els darrers temps, és un dels noms que s'afegeixen a la llista, juntament amb autors tan coneguts com Francesc Ribera, Titot, líder del grup musical Brams i responsable de cançons de temàtica patumaire com *L'últim tirabol* i *Pólvora*. El mateix Huch forma part de la miscel·lània amb un fragment d'*Els ulls de la gegant vella*, una de les poques novel·les ambientades en la festa berguedana.

El recorregut per la literatura de

LA SEGONA EDICIÓ

► 1981. Fill i nét del pioner van reeditar el volum tres dècades més tard i van ampliar considerablement la nòmina de literats, respectant el mateix format de l'obra precedent.

Jaume Huch, editor de L'Albí

la Patum, però, també s'ha renovat mirant enrere. «Fins i tot hi ha peces periodístiques de principi del segle passat», comenta Jaume Huch, escrits que contribueixen a la mirada global sobre la «sensibilitat amb què s'ha percebut la celebració de Corpus» al llarg dels anys. Climent Forner, Climent

LA VERSIÓ MÉS EXTENSA

► 2011. Jaume Huch celebra les noces d'argent de l'editorial amb la tercera edició, que inclou fins a mig centenar d'autors, entre els quals joves com Cussà i el cantant Titot.

Peix, Josep Maria Claret, Pere Tuyet... són algunes de les firmes que han afrontat el repte de descriure o de fabular la Patum des de la creació literària. El llibre també inclou articles publicats en aquest diari, un poema en anglès d'un escriptor d'aquesta nacionalitat que viu a Barcelona i un tast de la narració en clau d'humor del pintor i poeta Josep Maria de Martín escrita en castellà l'any 1944, *El loco retablo de la Patum*.

Jaume Huch és del parer que «ja no caldrà fer-ne una edició cada trenta anys, potser tampoc cada temporada. Però sí que s'hauria d'anar ampliant i revisant amb una certa regularitat». *La Patum què és?* arriba a les llibreries amb una tirada d'un miler d'exemplars i la voluntat «reivindicativa» de fer conèixer el vessant literari de la festa, «més desconegut» que l'extensa bibliografia de caire històric que ha generat la Patum.

Gelabert utilitza la sardana per fer una reflexió sobre l'individu a l'estrena del Grec

► El muntatge inclou sardanistes que van ser amb el ballari en la darrera Fira Mediterrània de Manresa

Lydia Azzopardi i Cesc Gelabert

ACN | BARCELONA

El Festival Grec arrencarà el 17 i el 18 de juny amb un espectacle inaugural a càrrec de la companyia de dansa Gelabert Azzopardi, anomenat *La muntanya al teu voltant*, al teatre Grec de Barcelona. L'espectacle recorre a la trajectòria de la sardana per plantejar una reflexió sobre la individualitat, així com el pes de l'entorn i el pas del temps en la seva configuració. L'escenografia és de Perejaume; la música original, de Borja Ramos; i la interpretació, de la Banda Municipal de Barcelona. Una dotzena de ballarins més l'apartició puntual en dos moments de representants de colles sardanistes, que ja van col·laborar amb Gelabert en un laboratori de creació coreogràfica durant la darrera Fira Mediterrània de Manresa, formen el repartiment del muntatge.

L'espectacle repassa l'evolució històrica d'aquest ball, des del segle XIX fins ara, però no amb un ànim historicista ni cronològic. El director del Grec, Ricardo Szwarczer, va recordar que el 2009 Gelabert i ell es van plantejar de dur-lo al festival.

Homenatge de la política i les lletres a Jorge Semprún

► L'escriptor i polític serà enterrat diumenge a Garentreville, a prop de París. Ahir va rebre elogis unànimes

EFE/EUROPA PRESS | MADRID

Jorge Semprún, que va morir dimarts als 87 anys, serà enterrat diumenge en la localitat de Garentreville, prop de París. Ahir va ser homenatjat tant per representants de la cultura i la política espanyola com francesa, que van fer ressaltar la figura de l'intel·lectual, escriptor i exministre.

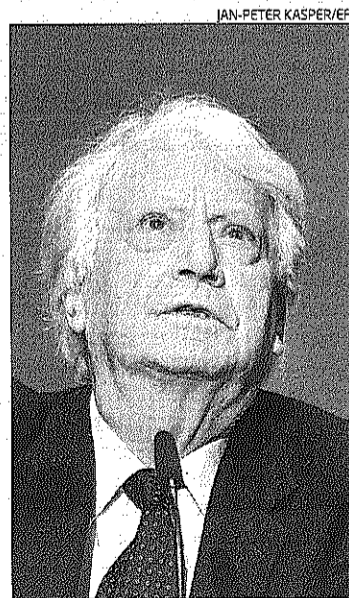
► José Luis Rodríguez Zapatero, president del govern: «Jorge Semprún va ser un militant de les llibertats, un militant de la cultura, del pensament».

► Nicolas Sarkozy, president francès: «un dels grans actors d'una època tràgica però enlluernadora de la història intel·lectual i literària» de França i una «figura tutelar entre els escriptors compromesos del segle XX».

► Felipe González, expresident del govern: «va ser un fantàstic ministre de Cultura» d'una «immensa vàlua personal». González va recordar que el va cridar per formar part del seu govern pel que representava per a Espanya i per a Europa, després de passar pels camps de concentració nazis.

► Javier Solana, exministre i exsecretari general de l'OTAN: va lamentar que Espanya no hagi «fet justícia» a l'escriptor, intel·lectual i polític mort dimarts a París.

► Jordi Pujol, expresident de la

Jorge Semprún, l'abril del 2005

Generalitat: «de tots els ministres de Cultura durant la meua presidència va ser, de lluny, qui va tenir més comprensió envers Catalunya».

► Mario Vargas Llosa, premi Nobel de literatura: l'obra de Semprún és «un testimoni viu» de «tota la problemàtica» del segle XX perquè va viure des de «la lluita contra el nazisme» fins a «la il·lusió del comunisme». «Era en la línia d'escriptors que van ser homes d'acció» en «èpoques terribles».

► Ángeles González-Sinde, ministra de Cultura: «va ser un dels titulars d'aquest ministeri que li han donat més prestigi».

► Mariano Rajoy, president del PP: «Semprún va ser un intel·lectual que va saber expressar al llarg de la seva vida un compromís de

primera mà amb la dignitat humana, la llibertat i la democràcia».

► Gaspar Llamazares, portaveu d'IU al Congrés: Jorge Semprún és un dels millors noms «de la història dels lluitadors antifranquistes, de la història democràtica i de l'esquerra».

► Durão Barroso, president de la Comissió Europea: «no és només la pèrdua d'un gran europeista, sinó també una gran pèrdua per a la literatura europea, francesa i espanyola».

► Federació de Comunitats Jueves d'Espanya (FCJE): Semprún «va aconseguir sobreviure» al camp d'extermini de Buchenwald, «però se'n va emportar dos records inesborrables: la pudor de carn cremada i el nombre 44-904 tatuat a la seva pell».